

Yttrande

Ert Dnr: 6.1.1 – 04676/2020

Jordbruksverket

Vårt Dnr: SV/02/20

Hur ska Jordbruksverkets arbete med frågor som rör växtskydd se ut framöver?

Svenskt Växtskydd har fått rubricerad remiss från Jordbruksverket för synpunkter. Vi är tacksamma för den möjligheten och vill bidra med följande.

Svenskt Växtskydd vill inledningsvis framhålla att vi anser att främjandet av en konkurrenskraftig, lönsam och ökande matproduktion behöver vara huvudsyftet i Jordbruksverkets arbete. När det gäller andra delar, som exempelvis de nationella miljömålen, är dessa viktiga. Vi menar dock att ett hållbart lantbruk måste vara det centrala. För oss betyder det ett effektivt och lönsamt lantbruk med en i ett helhetsperspektiv acceptabel miljöpåverkan. Vår bestämda uppfattning om växtskyddsmedelsanvändningen i Sverige idag är att den är låg, behovsanpassad och innebär en låg risk för människa och miljö.

Vi ser det som angeläget att Jordbruksverket, i sin egenskap av expertmyndighet, förser beslutsfattare med objektiv och saklig information i frågor om växtskydd. Detta så att politiska beslut i frågor om växtskydd kan vila på saklig grund och bygga på relevant forskning. Det är viktigt att Jordbruksverket i dialog med andra myndigheter och makthavare lyfter fram vikten av en hög och stabil produktionsförmåga i de gröna näringarna.

Den fråga som ställs till oss i remissen är:

”Med utgångspunkt i den verksamhet som du representerar, vilka insatser på växtskyddsområdet behöver Jordbruksverket prioritera de närmaste 5–6 åren? Ge en kort motivering till de insatser du lyfter fram”

Svenskt Växtskydd har valt att svara kortfattat och i punktform. Vi utvecklar gärna våra förslag och ser fram emot en fortsatt dialog.

Svenskt Växtskydds förslag på insatser:

- Hållbara odlingssystem/konsekvensanalyser: När det gäller miljökonsekvenser kopplade till användningen av växtskyddsmedel menar vi att det är helt avgörande med kunskap om vilket eller vilka problem som föreligger. De olika typer av index som

används idag när det gäller ”växtskyddsmedel och miljö” behöver därför analyseras. Även när det gäller åtgärder för att komma tillrätta med eventuella problem måste dessa konsekvensanalyseras seriöst och i ett helhetsperspektiv, inbegripet samtliga relevanta miljöaspekter. Det är även viktigt i det arbetet att det finns en lyhördhet för av åtgärders rimlighet och praktiska konsekvenser.

Definitionen av begreppet ”*hållbara odlingsystem*” behöver vara tydligare och beakta alla tre - ekonomiska, sociala och miljömässiga - dimensioner i ett längre tidsperspektiv.

- Handlingsplanen för hållbar användning av växtskyddsmedel: Att arbeta med den nu gällande handlingsplanens mål och åtgärder samt lägga grunden till nästkommande handlingsplan är viktiga uppgifter för Jordbruksverket. Viktigt att sådant arbete sker i nära dialog med berörda intressenter. Vi på Svenskt Växtskydd har ett stort nätverk och viktiga kontakter inom lantbruk/växtskydd. Det ger oss möjlighet att bidra i utredningar och i olika projekt. Vi ser det som nödvändigt att finns en bättre dialog än tidigare i arbetet med att ta fram framtida handlingsplaner och målformuleringar, som därtill också behöver relatera till målen i den svenska livsmedelsstrategin.

- Säkert Växtskydd: Som bekant riktar sig informationskampanjen ”Säkert Växtskydd” till de personer som använder och hanterar växtskyddsmedel. Syftet är att genom goda råd om hantering av växtskyddsmedel minimera miljö- och hälsoriskerna. Kampanjen är således av stor betydelse för att minimera miljö- och hälsorisker vid hanteringen av växtskyddsmedel. En fortsatt och stabil finansiering av kampanjen är därför oerhört betydelsefull.

- Behörighetsutbildningar: Helt avgörande för en hantering som är säker för både människa och miljö är att användare har en relevant och uppdaterad utbildning. Det är tyvärr inte ovanligt att vi får information om att olika behörighetsutbildningar håller en ojämn och ibland också låg nivå. En översyn av utbildningsmaterial samt kraven på utbildare för ett säkrare handhavande bör därför övervägas.

- § 35a i den svenska bekämpningsmedelsförordningen: Svenskt Växtskydd har varit tydliga med de problem som vi idag ser med denna svenska särregel. Att regeln får en tillämpning avseende ”*antalet behandlingar*” som inte missgynnar svensk odling är en väldigt angelägen fråga.

- SamZoner: Inom Odling i Balans bedrivs idag projektet SamZoner som syftar till att såväl skydda miljön som att främja produktionen. En mycket viktig funktion är att minimera riskerna för läckage av växtskyddsmedel och samtidigt gynna den biologiska mångfalden. Projektet har bedrivits sedan 2018 och har visat goda resultat. Nu är det dags att ta stegen från ett positivt projekt till implementering. För detta krävs utöver mer information och ökad kunskap även att SamZoner lönar sig ekonomiskt.

- Standardisering: Det är väsentligt med god kompetens och ett aktivt deltagande från Jordbruksverket i standardiseringsarbetet inom växtskyddsområdet. Standarderna syftar till säker användning av växtskyddsmedel, vilket är angeläget för såväl yttre miljö som för användare. Därtill kan standarder underlätta arbetet med godkännande av växtskyddsmedel.

Som exempel kan nämnas sådana hanteringstekniker som syftar till säker och hållbar användning av bekämpningsmedel och hantering av använda och tomma behållare. Därför bör Jordbruksverket stödja ett slutet överföringssystem för växtskyddsmedel "Closed Transfer Systems".

Svenskt Växtskydd

A handwritten signature in black ink, reading "Milena Vrhovac Jasarevic". The signature is written in a cursive style and is positioned on a light-colored, textured background.

Milena Vrhovac Jasarevic
Kommunikationsansvarig